

بررسی پیامدهای ناشی از احداث خانه های دوم در شهر قمصر

آزاده خراسانی^۱، امیر گندمکار^{۲*}

۱- مرکز تحقیقات گردشگری، واحد نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف آباد، ایران

۲- مرکز تحقیقات گردشگری، واحد نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف آباد، ایران

خلاصه

پدیده خانه های دوم در گردشگری نوع خاصی از صنعت توریسم است که در جهت توسعه ملی و منطقه ای مطرح می شود و با توجه به وجود مرفولوژی و چشم اندازهای طبیعی، فرهنگی، هنری، تاریخی، معماری و اجتماعی در جوامع شکل می گیرد. این نوع جهانگردی، توریستها را از نزدیک با شیوه زندگی بومی آشنا کرده و برای ساکنان محلی منافع مستقیم ایجاد می کند. گردشگری و مبحث احداث خانه های دوم برای جامعه محلی و الگوهای فرهنگی آن تنها در بردارنده منافع نیست بلکه چه بسا مشکلاتی نیز به بار آورد و معمولاً این دو دسته اثرات مثبت و منفی با هم تحقق پیدا می کنند. حتی گاه از گردشگری به ویژه در جوامع کوچک و سنتی تر بواسطه تأثیرات اجتماعی - فرهنگی منفی که به همراه دارد انتقاد شده است. با توجه به اهمیت گردشگری و بحث خانه های دوم در جوامع محلی پژوهش حاضر با هدف بررسی پیامدهای اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی در شهر قمصر شکل گرفته است. در این راستا از روش اسنادی و مطالعات کتابخانه ای استفاده شده و اثرات مثبت و منفی پیامدهای مذکور مورد بررسی قرار گرفته است. طبق مطالعات صورت گرفته احداث خانه های دوم در شهر قمصر هم اثرات مثبت و هم اثرات منفی را از جنبه های مختلف برای شهر به همراه دارد. از جمله مهمترین این اثرات می توان به افزایش فرصت شغلی و تنوع شغلی و کاهش بیکاری، بازسازی خانه های قدیمی، تبدیل باغات کشاورزی به باغات خانگی، افزایش آلودگی، تخریب زمین های کشاورزی و پوشش گیاهی و به طور کلی کاهش کیفیت محیط زیست و تخریب چشم انداز روستایی اشاره کرد.

کلمات کلیدی: اثرات زیست محیطی، پیامدهای اجتماعی - اقتصادی، خانه های دوم، گردشگری، قمصر

۱. مقدمه

رشد و گسترش گردشگری از جمله پدیده های مهم اواخر قرن بیستم است که با سرعت در قرن جدید ادامه دارد. نواحی روستایی و کوهستانی مهم ترین عرصه هایی هستند که در زمینه گردشگری و فعالیت های وابسته به آن به شدت مورد توجه گردشگران و کارشناسان گردشگری می باشند. از آنجا که گردشگری با محیط طبیعی و فعالیت های اقتصادی -